

RESOLUCIÓ de 30 de juny de 2006 per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament de les llars d'infants públiques dependents del Departament d'Educació i Universitats per al curs 2006-2007

A fi d'establir aspectes d'organització i funcionament, i orientacions generals, que possibilitin l'aplicació pràctica de la normativa vigent en els aspectes didàctics i pedagògics, de gestió i de personal, de totes les llars d'infants públiques dependents del Departament d'Educació i Universitats, sens perjudici dels acords que es puguin establir en el conveni col·lectiu únic del personal laboral de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de Catalunya.

Resolució:

1. Aprovar les instruccions per a l'organització i el funcionament de les llars d'infants públiques dependents del Departament d'Educació i Universitats per al curs 2006-2007 en els termes establerts en aquesta Resolució.

2. Donar publicitat a les instruccions per a l'organització i el funcionament de les llars d'infants públiques per al curs 2006-2007 a la pàgina www.gencat.net/educacioiuniversitats

3. Els directores i directores donaran a conèixer el contingut de les instruccions als diferents sectors de la comunitat escolar.

Barcelona, 30 de juny de 2006

Francesc Vidal i Pla
Secretari general

Instruccions per a l'organització i el funcionament de les llars d'infants públiques dependents del Departament d'Educació i Universitats per al curs 2006-2007

ÍNDEX

I. Organització general del centre

1. Projecte educatiu
2. Projecte curricular
3. Programació general anual del centre
4. Observació-avaluació
5. Llengua pròpia del centre

II. Organització del curs

6. Calendari
7. Horari del centre
8. Horari del personal
9. Organització dels grups d'infants
10. Criteris d'assignació i organització del personal
11. Assistència del personal

III. Aspectes generals

12. Foment de la igualtat d'oportunitats per a nens i nenes
13. Salut i seguretat
 - 13.1. Prevenció del tabaquisme i de l'alcoholisme
 - 13.2. Control de plagues
 - 13.3. Materials
14. Participació de les famílies

IV. Formació permanent dels educadors i les educadores

15. Regulació de la formació permanent

16. Informació sobre les activitats de formació

17. Programes de formació permanent

I. Organització general del centre

Per al cicle de llar d'infants, els àmbits d'ensenyament-aprenentatge, tal com es determina en el Decret 94/1992, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'educació infantil, són les àrees següents:

- Descoberta d'un mateix
- Descoberta de l'entorn natural i social
- Intercomunicació i llenguatges: verbal, musical, plàstic i matemàtic

L'equip educatiu desplegarà i concretarà el currículum tenint en compte que a la llar d'infants les àrees han de tenir un tractament global i integrador.

1. Projecte educatiu

Cada llar d'infants tindrà el seu projecte educatiu, que donarà coherència i continuïtat a l'acció educativa i inclourà els principis pedagògics i organitzatius propis del centre, i també el projecte lingüístic.

La llar d'infants ha de possibilitar la integració i l'adhesió d'infants, pares i mares, representants legals i educadors i educadores a l'entorn d'un projecte educatiu comú i obert que doni coherència global a l'actuació educadora. Aquest projecte educatiu serà un marc de referència ampli que reflecteixi la identitat i els objectius generals del centre, el sentit de la relació educativa, l'arrelament al medi i la participació democràtica.

2. Projecte curricular

El projecte curricular completarà i desplegarà el currículum establert per la Generalitat de Catalunya en el Decret 94/1992, de 28 d'abril, i inclourà: la distribució temporal i la seqüenciació dels continguts seleccionats per al cicle de llar d'infants, els criteris generals per a l'elaboració de la programació i les opcions metodològiques, organitzatives i d'observació-avaluació.

La programació de cicle, que elaborarà l'equip educatiu, és una eina de treball i s'haurà de formalitzar per escrit, respectant el projecte curricular del centre i tenint en compte les orientacions que en aquest aspecte ha publicat el Departament d'Educació i Universitats (*Curriculum de l'educació infantil i Exemples d'unitats de programació*).

El director o la directora en tindrà una còpia a disposició de la Inspecció des del començament del curs, com també del projecte curricular del centre.

La programació de cicle ha d'especificar:

- a) Els continguts, els objectius didàctics a assolir, les activitats d'ensenyament-aprenentatge i les activitats d'observació i avaluació, i també la seva temporització al llarg del curs.
- b) La metodologia de treball.
- c) L'organització i els recursos.
- d) Les pautes a seguir per a l'observació-avaluació.

3. Programació general anual del centre

El director o la directora elaborarà una programació general anual del centre que explicitarà la prioritització en el curs dels objectius globals, així com la descripció del ca-

lendar i l'horari de les activitats escolars i de les reunions.

La planificació de les activitats que hagin de ser realitzades fora de la llar d'infants, o que pel seu caràcter general impliquin l'alteració de l'horari lectiu habitual, s'haurà d'incloure en la programació general del centre o s'haurà de preveure amb l'antelació mínima d'un trimestre.

Quan es facin sortides del centre amb els infants es garantirà sempre un mínim de dos acompanyants per grup classe. El nombre total d'acompanyants serà en funció del tipus d'activitat de la sortida.

Quan aquestes activitats afectin tot el centre s'hauran de comunicar a la Inspecció d'Educació, i si comporten alteració del calendari escolar caldrà l'autorització prèvia del director o directora dels serveis territorials.

Les activitats programades tindran per als educadors i les educadores la mateixa obligatorietat que l'horari habitual de feina.

Als infants que participin en activitats fora del centre organitzades per l'equip educatiu, els caldrà l'autorització escrita dels seus pares, mares o representants legals.

4. Observació-avaluació

L'observació-avaluació és l'activitat educativa i sistemàtica de seguiment dels infants que duu a terme l'educador/a. La finalitat de l'observació-avaluació no és pronunciar-se sobre el grau d'èxit o fracàs dels infants en l'adquisició dels aprenentatges, sinó pronunciar-se sobre l'evolució del procés educatiu i l'assoliment de les intencions que són al seu origen.

L'observació-avaluació es considera un instrument que ha de permetre revisar i planificar les actituds, les maneres d'ensenyar i les programacions. Això requereix instruments que la possibilitin (llibreta d'anotacions, diari de l'aula, etc.) i que recullin de manera organitzada les dades que informen sobre l'evolució dels infants durant el curs.

Els tutors i tutores informaran per escrit, com a mínim una vegada l'any, els pares i mares o els representants legals; així mateix, s'ha de garantir una entrevista individual a l'inici de l'escolarització, una altra al llarg de cada curs, i una reunió col·lectiva anual. El procés d'avaluació dels alumnes adoptarà els documents i requisits formals establerts per l'Ordre de 13 d'octubre de 1994 (DOGC núm. 1972, de 14.11.1994).

L'atenció a la diversitat de necessitats educatives que presenten els infants exigeix la planificació acurada de la intervenció pedagògica. D'acord amb l'article 12 del Decret 94/1992, de 28 d'abril, els projectes curriculars han de ser prou flexibles per permetre concrecions individuals ajustades a les característiques, als ritmes d'aprenentatge i a les singularitats de cada infant, per tal que es puguin acomplir els principis d'integració i d'individualització propis de l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials.

Amb caràcter general, i segons allò que s'estableix en l'article 13.2 del Decret 94/1992, de 28 d'abril, els infants no podran romandre un any més en cap dels dos cicles de l'educació infantil, sens perjudici de les modificacions curriculars individuals que pot autoritzar el Departament d'Educació i Uni-

versitats, segons l'article 9 del Decret 75/1992, de 9 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments d'educació infantil, d'educació primària i d'educació secundària obligatòria.

En el cas que es consideri necessari que un infant resti un any més a la llar d'infants, es farà allò que es disposa en l'Ordre de 25 d'agost de 1994, per la qual s'estableix el procediment per a l'autorització de modificacions d'elements prescriptius del currículum de l'etapa d'educació infantil i de l'etapa d'educació primària (DOGC núm. 1947, de 14.9.1994).

5. Llengua pròpia del centre

El català s'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge a la llar d'infants. S'ha de vetllar perquè en la incorporació al centre d'un infant amb llengua familiar diferent de la catalana, aquest s'hi senti acollit, i s'establiran estratègies que li facilitin la comunicació.

Els directores o directores vetllaran perquè la llengua catalana sigui el vehicle d'expressió normal en les reunions de l'equip educatiu, i serà emprada en totes les actuacions del centre: arxiu, informes interns i comunicacions, d'acord amb allò que s'estableix en l'article 13 del Decret 362/1983, de 30 d'agost, sobre aplicació de la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya, a l'àmbit de l'ensenyament no universitari, sens perjudici del que s'estableix en l'article 4 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística.

II. Organització del curs

6. Calendari

Les llars d'infants estaran obertes per als infants des del dia 12 de setembre de 2006 fins al 29 de juny de 2007.

Les vacances de Nadal seran del 22 de desembre de 2006 al 7 de gener de 2007, ambdós inclosos; les vacances de Setmana Santa seran del 31 de març al 9 d'abril de 2007, ambdós inclosos, d'acord amb el calendari escolar per al curs 2006-2007 aprovat amb caràcter general per a tots els centres de nivell no universitari, per l'Ordre EDC/207/2006, de 24 d'abril de 2006 (DOGC núm. 4623, de 28 de d'abril de 2006).

7. Horari del centre

L'horari d'atenció als infants serà de les 9 del matí a les 5 de la tarda, de dilluns a divendres, excepte quatre hores que, un dia al mes, sense els infants, es dedicaran a reunions de l'equip educatiu. Aquest dia al mes serà sempre un mateix dia de la setmana durant tot el curs. Per als infants que no dinin a la llar d'infants s'establirà un marge horari no superior a tres hores entre les sessions de matí i les de tarda.

Les dependències del centre podran ser utilitzades fora de l'horari escolar per a activitats educatives, socials, culturals i artístiques. La sol·licitud es presentarà a la direcció del centre, que amb el seu informe l'adreçarà al director o directora dels serveis territorials corresponents perquè, si escau, ho autoritzi.

Sens perjudici de l'horari establert d'entrada i sortida a la llar d'infants, es considerarà

la possibilitat de flexibilitzar l'horari, d'acord amb les necessitats dels infants i de les famílies o els representants legals. Es considerarà també la modificació de l'horari a l'inici de curs per poder dur a terme el procés d'adaptació dels infants en la dinàmica que es genera d'interacció entre les famílies, els educadors i educadores i els infants, quan aquests comencen a assistir a la llar d'infants.

Aquesta dinàmica s'inicia amb el primer contacte dels pares i les mares amb la llar d'infants, continua al llarg de tot un procés que té la finalitat d'afavorir una bona adaptació de l'infant, i es concreta en la programació d'un horari especial durant els primers dies del curs amb una entrada escalonada dels nens i nenes.

El procés d'adaptació es durà a terme a totes les llars d'infants, s'ajustarà a les característiques pròpies de cada centre (dels infants, les famílies, l'entorn, les instal·lacions, etc.) i es programarà d'acord amb els criteris generals següents:

- Distribució dels grups. Es procurarà que els infants que hagin assistit a la llar el curs anterior continuïn junts en el mateix grup.

- Tramesa de la informació sobre els infants entre els educadors i les educadores de manera sistemàtica.

- Informació a les famílies o tutors dels infants sobre el calendari del procés d'adaptació.

El procés d'adaptació tindrà una durada màxima d'un mes i es flexibilitzarà en funció del nivell d'adaptació del nen o nena a la llar d'infants. La programació d'aquest procés d'adaptació es presentarà prèviament a la direcció dels serveis territorials perquè l'autoritzi.

L'organització de l'horari, atesa la natural flexibilitat que exigeixen les característiques psicopedagògiques dels infants, haurà de tenir en compte la possibilitat que els infants mantinguin l'atenció en les diferents situacions i activitats que s'organitzen.

8. Horari del personal

La dedicació laboral ordinària del personal de les llars d'infants serà de 1.633 hores anuals, segons allò que estableix el conveni col·lectiu vigent.

Sens perjudici dels acords que es prenguin entre el Departament d'Educació i Universitats i els representants dels treballadors, el calendari laboral del personal serà de l'1 de setembre de 2006 al 13 de juliol de 2007. De l'1 al 15 de setembre de 2006 i del 2 al 13 de juliol de 2007 l'horari serà de 9 a 14 hores. Els dies en què no hi hagi atenció directa als infants es dedicaran a l'organització del curs i a la planificació de l'acció educativa.

9. Organització dels grups d'infants

Els diferents grups de nens i nenes de les llars d'infants s'ajustaran normalment als mòduls següents quant al nombre màxim d'infants per unitat, segons allò que s'estableix en l'Ordre d'1 d'agost de 1984, per la qual es modifica i es concreta l'Ordre d'1 de juny de 1983, que regula els mòduls de personal i les titulacions que hauran de regir les llars d'infants i estableix la idoneïtat del personal educador i auxiliar educador (DOGC núm. 463, de 4.8.1984).

Grups per a infants fins a 12 mesos: 7 infants

Grups per a infants d'1 a 2 anys: 10 infants

Grups per a infants de 2 a 3 anys: 18 infants

El nombre d'alumnes es podrà modificar segons les condicions específiques de la llar d'infants o la demanda i les necessitats de matrícula, o també per la integració d'infants amb necessitats educatives especials.

Les modificacions del nombre d'infants per grup les autoritzarà el director o directora dels serveis territorials, amb l'informe previ de la Inspecció d'Educació.

10. Criteris d'assignació i organització del personal

En cada llar d'infants, un educador/a exercirà les funcions de direcció.

Mentre no s'hagi regulat per reglament el sistema de nomenament de director/a de llar d'infants, exerciran les funcions de direcció els educadors i les educadores de l'extingida categoria professional de director/a de llars d'infants enquadrades en el subgrup A3, i, en absència de personal d'aquesta categoria, l'educador o educadora que presti serveis a la llar d'infants i que resulti nomenat/ada de conformitat amb el següent sistema de provisió.

A proposta de l'equip de cada llar d'infants, que ha de garantir l'adequació de la proposta a les tasques pròpies del lloc de treball a proveir, amb l'informe favorable de la Inspecció d'Educació, el director o directora dels serveis territorials en farà el nomenament corresponent, per un període de temps no superior a quatre anys.

El director o directora, com a responsable de la llar d'infants, té les funcions següents:

a) La gestió, l'organització i la planificació del centre, que té com a finalitat bàsica afavorir el desenvolupament integral de cada infant atès.

b) La direcció, la coordinació i el control del personal que tingui assignat el centre, i la distribució de les tasques, a fi de garantir el bon funcionament de la llar d'infants. A més, actuarà com a dinamitzador/a i animador/a de l'equip educatiu, d'acord amb els programes formatius que s'estableixin.

c) El manteniment de les relacions necessàries amb els familiars dels infants atesos, i amb altres professionals i serveis en relació amb l'educació i el desenvolupament dels infants.

d) L'atenció directa als infants.

Les hores que destinarà a les tasques a), b) i c) es determinaran en funció del nombre de grups que tingui la llar d'infants. Es comptabilitzaran normalment 3 hores setmanals per cada grup d'infants, amb un mínim de 15 hores per setmana.

L'assignació dels educadors i les educadores als diferents grups la farà el director o directora, havent-la consultat prèviament a l'equip. L'assignació es farà d'acord amb els criteris pedagògics establerts en el projecte educatiu, especialment dels aspectes lingüístics, l'atenció de la diversitat, les característiques dels diferents grups classe i la continuïtat en el mateix grup.

Cada grup d'infants tindrà un tutor o tutora, que formarà part de l'equip educatiu, participarà en l'elaboració, l'execució i l'avaluació

de la programació d'aula que s'estableix per a la formació i el desenvolupament de la personalitat dels infants, i tindrà la responsabilitat de la classe assignada. El tutor o tutora tindrà una relació periòdica amb els familiars dels infants i els proporcionarà orientació i suport. També es relacionarà amb altres professionals i serveis d'entitats i associacions que tinguin relació amb l'educació i el desenvolupament de l'infant. I supervisarà el personal en pràctiques adscrit a la classe.

L'educador/a que no sigui tutor/a d'un grup d'infants s'encarregarà d'aquelles tasques que estiguin establertes en el projecte curricular del centre i de dur a terme aquelles suplències que es produeixin i de les quals no es derivi substitució: baixes curtes, permisos, etc.

La disponibilitat total de l'equip educatiu de la llar d'infants, juntament amb alguns elements de flexibilitat en l'organització dels grups d'infants, ha de permetre fer les tasques de coordinació i programació del centre.

11. Assistència del personal

Els educadors i educadores estan obligats a complir l'horari i el calendari d'activitats establert i a assistir a les reunions de l'equip educatiu i a les altres reunions convocades pel director o directora.

La direcció enviarà als serveis territorials, cada mes, la relació del personal que té faltes d'assistència o de puntualitat sense justificar, i hi adjuntarà les possibles al·legacions dels interessats.

La sol·licitud de llicències i permisos, la justificació de faltes d'assistència i el règim disciplinari s'ajustaran a allò que estableix el conveni col·lectiu i es tramitaran mitjançant els serveis territorials.

III. Aspectes generals

12. Foment de la igualtat d'oportunitats per a nens i nenes

La programació d'activitats educatives per promoure la igualtat d'oportunitats per a nens i nenes i l'atenció per evitar els comportaments i les actituds discriminatòries per raó de sexe és un deure de tots els centres, els quals tindran cura de reflectir-ho convenientment en els seus projectes educatiu i curricular.

En particular, els centres posaran una cura especial a revisar aquells materials i il·lustracions que s'utilitzin en els instruments de treball que elabori el centre.

Així mateix, els centres vigilaran que en l'ensenyament i en l'ús del llenguatge s'adoptin les expressions i les formes no discriminatòries.

13. Salut i seguretat

13.1. Prevenció del tabaquisme i de l'alcoholisme

Les mesures i accions per a la prevenció

i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència estan regulades per la Llei 20/1985, de 25 de juliol de 1985 (DOGC núm. 572, de 7.8.1985), modificada per la Llei 10/1991, de 10 de maig (DOGC núm. 1445, de 22.5.1991) i per la Llei 8/1998, de 10 de juliol (DOGC núm. 2686, de 22.7.1998).

La Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries per fer front al tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes de tabac (BOE 309, de 27.12.2005) implanta mesures adreçades a la prevenció de les patologies derivades del consum de tabac.

Aquestes mesures fan referència al consum i a la venda de tabac, a l'augment dels espais sense fum, a la limitació de la disponibilitat i accessibilitat als productes de tabac. La llei insisteix especialment en el paper mòdèlic dels professionals docents i sanitaris, en la seva tasca educativa, de sensibilització, conscienciació i prevenció mitjançant el foment d'estils de vida sense tabac.

D'acord amb tota la normativa esmentada, es prohibeix la venda i el subministrament de productes del tabac, i també fumar en totes les dependències dels centres docents, els serveis educatius i altres centres dependents del Departament d'Educació i Universitats.

Aquesta prohibició afecta tots els centres docents, els serveis educatius i altres centres dependents del Departament d'Educació i Universitats, independentment de l'edat de l'alumnat i del tipus d'ensenyaments.

La prohibició afecta el professorat, el personal d'administració i serveis i tota persona que estigui dins de qualsevol dels recintes esmentats.

La normativa preveu que els centres docents, serveis educatius i altres centres dependents del Departament d'Educació i Universitats no tinguin àrees reservades per a fumadors.

Tampoc no és permesa la venda ni el consum de begudes alcohòliques en els centres docents. Es recorda que són alcohòliques totes les begudes amb més de 0,5 graus d'alcohol. La cervesa es considera beguda alcohòlica.

El director o directora ha de vetllar pel compliment de les mesures previstes en la normativa i la creació i el manteniment d'una cultura organitzativa que promogui un ambient saludable lliure de fum.

L'incompliment de la normativa serà degudament advertit i, si escau, sancionat, d'acord amb el règim disciplinari vigent.

Es pot consultar més informació relacionada a www.gencat.net/educacio/depart/salut_laboral.htm

13.2. Control de plagues

A fi de minimitzar l'exposició a pesticides i prevenir els efectes nocius que produeixen sobre la salut de les persones, les mesures

de control de plagues s'aplicaran quan siguin estrictament necessàries, evitant, sempre que es pugui, les actuacions de caràcter merament preventiu. Quan s'hagin de dur a terme, caldrà atènyer-se a les recomanacions que a aquest efecte ha dictat la Direcció General de Salut Pública del Departament de Salut.

13.3. Materials

Tots els materials emprats a la llar d'infants hauran de complir allò que s'estableix en l'article setè de l'Ordre d'11 de maig de 1983, que en regula les condicions higienicosanitàries i de seguretat, de compliment obligat pels centres d'atenció assistencial per a infants de menys de sis anys (DOGC núm. 336, de 10.6.1983).

14. Participació de les famílies

Les llars d'infants han de mantenir una estreta col·laboració amb les mares i els pares dels seus alumnes pel fet de coincidir en els objectius educatius. Amb aquest objectiu impulsaran la seva participació i els facilitaran el coneixement del funcionament dels centres i dels diferents aspectes de l'evolució dels aprenentatges escolars dels seus fills i filles.

En particular, cal que els centres afavoreixin les actuacions de les associacions de mares i pares habilitant espais per a la celebració de les seves activitats i reunions, oferint-los la possibilitat de difondre la seva informació en els taulers d'anuncis del centre i garantint-los els contactes necessaris amb els equips directius.

IV. Formació permanent dels educadors i les educadores

15. Regulació de la formació permanent

La formació permanent del personal de les llars d'infants es regula segons allò que s'estableix en el conveni col·lectiu, dins l'apartat de Formació, perfeccionament i promoció professional.

16. Informació sobre les activitats de formació

La direcció del centre es responsabilitzarà de rebre i canalitzar la informació sobre les activitats de formació permanent incloses en el Pla de Formació del Departament que puguin ser interessants per al personal del centre o bé afectar-lo.

17. Programes de formació permanent

S'oferiran activitats formatives, per a la millora de la pràctica educativa, en el marc dels plans de formació de zona i del Pla de Formació del Departament d'Educació i Universitats.